

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio Decalogi Duabus distincta partibus

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Participans, paragraph. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

cusatio in recipiente : cum enim actio
mera receprandi fit ex se indifferens,
potest admittere causam excusantem,
qualis est metus mortis, vel notabilis
mali proportionati, ut ex ibidem di-
ctis c facile colliges : immo merito
Rebellius d aliam excusationem af-
fert pro ijs, qui latronem in diverfo-
rium suum recipiunt, si nimirum sint
alij, à quibus æquè reciperetur ; tunc
enim, cum damnum certò à fure infe-
rendum fit, non iudicabitur moraliter
mea receptio esse illius damni causa.

c *Sup. lib. 5. c. 1. §. 4. per totum, d
Rebell. c. 1. l. 2. q. 8. n. 40.*

§. V.

Participans.

Participes criminis appellamus,
non eos qui proximè, & simul
cum fure v. g. furantur, præ-
damque partiuntur ; hi enim propriè
non participes, sed causæ principales
vocantur, & sunt ; sed eos, qui furem
v. g. vel homicidam comitantur, qui
astant, qui explorant fenestras, submi-
nistrant necessaria ad damnum pera-
gendum &c. quique causæ sunt mi-
nus principales damni. Quoniam vero
esse sic participem criminis, coincidit
non raro cum alijs causis cooperanti-
bus hætenus explicatis, vel certè est
aliquid commune ad illas, ideo nihil
separatim de huiusmodi participatio-
ne dicendum occurrit ; nam vtrum,
qui particeps furti est, obligetur ad re-
stitutionem totius, quod hic explican-
dum esset, paulo a post commodius
expediamus.

a *inf. §. 7. c. 8.*

§. VI.

*Mutus, non obstans, non manife-
stans.*

Hactenus causas explicauimus
damni positivas, sequitur
brevis instructio de negati-
uis : mutus dicitur, qui loquendo, re-
prehendendo, clamando, consulendo
potest impedire damnum proximi, &
tamen tacet. Non obstans, qui potest
facto suo, id est, auxilium, suam ve ope-
ram præbendo impedire damnum,
nec tamen præbet. Non manifestans,
qui potest revelare damnum inferen-
dum, vel illatum, quo pacto non infer-
retur vel refarciretur, nec revelat ta-
men.

2. Porro regula certa fit huiusmodi:
qui a non loquitur, non auxiliatur, non
revelat, vno verbo, qui se negatiue ge-
rit, si possit & debeat ex iustitia b dam-
num impedire, peccat, teneturque ad
damni restitutionem. Si verò sine
notabili incommodo possit quidem,
sed non ex iustitia debeat, sed solum ex
charitate, esto, peccet, non tenetur ad
restitutionem. Veritas regulæ patet
ex dictis, ut etiam ex dictis liquet, pro-
pter periculū gravis nocumenti, qua-
lis certè est iactura gravis rei familia-
ris, honoris, vitæ, proportionata ad
damnum proximi, excusari sæpe e jus-
modi non impediens. etiam obliga-
tos c ex iustitia, vel quasi iustitia, quia
non cum tanto onere ordinaria hæc
officia assumuntur ; nisi quid amplius
exposcat pactum, ut in milite & Parocho
&c. diximus lib. 6. c. 1. §. 1. à n. 4.

Sss 3

3. Quid